BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 mei 2007

betreffende steunmaatregel C 4/2006 (ex N 180/2005) — Portugal — steun aan Djebel

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2007) 1959)

(Slechts de tekst in de Portugese taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2007/582/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 88, lid 2, eerste alinea,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de genoemde artikelen te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken [1] en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I. PROCEDURE

(1) Bij brief van 5 april 2005 van hun Permanente Vertegenwoordiging, die op 7 april 2005 bij de Commissie werd ingeschreven, hebben de Portugese autoriteiten bij de Commissie hun voornemen aangemeld om steun te verlenen aan Djebel — S.G.P.S., S.A. (hierna „Djebel" genoemd), teneinde bij te dragen aan de financiering van een investering van deze onderneming in Brazilië. Op verzoek van de Commissie verstrekte Portugal bij brieven van 25 juli, 26 september en 23 december 2005 van haar Permanente Vertegenwoordiging, die op 27 juli, 28 september 2005 respectievelijk 3 januari 2006 bij de Commissie werden ingeschreven, aanvullende informatie.

(2) Bij brief van 22 februari 2006 stelde de Commissie Portugal in kennis van haar besluit de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van deze steun.

(3) Bij schrijven van 31 maart 2006 (dat werd ingeschreven op 4 april 2006) maakten de Portugese autoriteiten opmerkingen in het kader van de genoemde procedure.

(4) Het besluit van de Commissie om de procedure in te leiden werd in het *Publicatieblad van de Europese Unie* [2] gepubliceerd. De Commissie heeft de belanghebbenden verzocht hun opmerkingen kenbaar te maken. Er werden geen opmerkingen van derden ontvangen.

II. GEDETAILLEERDE BESCHRIJVING VAN DE STEUN

De betrokken ondernemingen

(5) Djebel — S.G.P.S., S.A. is een in Madeira — Portugal — gevestigde onderneming.

(6) Deze onderneming maakt deel uit van de Pestana-groep, de belangrijkste Portugese hotelgroep, die niet onder de definitie van KMO's valt. Djebel voldoet niet aan de zelfstandigheidscriteria zoals vastgelegd in artikel 3 van de bijlage bij de aanbeveling van de Commissie van 3 april 1996 betreffende de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen [3], of aan de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen [4]. Djebel is derhalve een grote onderneming.

(7) Djebel beheert een houdstermaatschappij in Brazilië, waarvan de doelstelling is het investeren in en beheren van hotels en toeristische activiteiten.

(8) De Pestana-groep had vóór 1999 al een hotel in Mozambique aangekocht en heeft na het hotel waarop de aanmelding in kwestie betrekking heeft, nog 4 hotels in Brazilië gekocht.

Het project

(9) Het project bestaat in de verwerving door Djebel van de aandelen in RASH — Administração de Hotéis de Turismo, Lda, een Braziliaanse onderneming, met als enige activa het hotel Rio Atlântico te Rio de Janeiro (Brazilië).

(10) Het kapitaal van RASH werd in oktober 1999 verworven en het hotel was ten tijde van de overname al volledig operationeel.

[1] PB C 91 van 19.4.2006, blz. 25.
[2] Zie voetnoot 1.
[3] PB L 107 van 30.4.1996.
[4] PB L 124 van 20.5.2003.

De steun

(11) De kosten van de verwerving van de aandelen in RASH beliepen 14 720 474 EUR.

(12) Portugal is voornemens een zachte lening te verstrekken van 3 680 119 EUR, wat overeenkomt met 25 % van de subsidiabele kosten met betrekking tot bovengenoemd project. Het steunbedrag is 574 466 EUR, wat met een nettosteunintensiteit van 3,9 % overeenstemt.

(13) De staat zou Djebel een extra bedrag geven ter dekking van de kosten in verband met studies en technische bijstand, financiële garanties en rechtsbijstand, uit hoofde van de de minimis-verordening ([5]).

(14) De huidige regeling werd aangemeld op grond van de Portugese steunregeling N 667/1999, die op 8 augustus 2000 door de Commissie werd goedgekeurd ([6]). Deze regeling, die van 2000 tot 2006 liep, was gericht op de stimulering van moderne en concurrerende ondernemersstrategieën. In het kader van deze regeling moet alle steun voor directe investeringen in het buitenland van grote ondernemingen per geval bij de Commissie worden aangemeld.

(15) Op 24 mei 1999 heeft Djebel een aanvraag ingediend bij F. Turismo — Capital de Risco, S.A., een risicokapitaalfonds dat eigendom is van publieke en particuliere ondernemingen, om deel te nemen aan het project in kwestie. Volgens de Portugese autoriteiten bevatten de maatregelen van dit fonds geen elementen van staatssteun in de zin van artikel 87 van het EG-Verdrag.

(16) Het formele verzoek om steun in het kader van de regeling N 667/1999 is gedaan op 31 januari 2001. Portugal heeft uitgelegd dat het document dat in 1999 is ingediend bij F. Turismo — Capital de Risco, S.A. (hierna „FCR" genoemd), de initiële steunaanvraag was, en dat het project vervolgens is uitgevoerd op basis van de veronderstelling dat het in aanmerking zou komen voor steun op grond van de geldende Portugese wetgeving. De Portugese autoriteiten hebben de steun vanwege vertragingen van interne aard pas in april 2005 bij de Commissie aangemeld.

III. REDENEN VOOR DE INLEIDING VAN DE PROCEDURE

(17) De Commissie heeft in haar besluit tot inleiding van de procedure in deze zaak verklaard dat zij de maatregel zou onderzoeken in het licht van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag, teneinde te bepalen of de steun bijdraagt tot de ontwikkeling van een bepaalde economische activiteit, zonder dat de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang daardoor wordt geschaad.

(18) Ook heeft de Commissie verklaard dat zij de maatregel zou onderzoeken op basis van de criteria die normaal gesproken gelden voor de beoordeling van steun ten gunste van grote ondernemingen voor buitenlandse directe investeringsprojecten ([7]). In dit soort situaties vergelijkt de Commissie normaal gesproken de gunstige effecten van de maatregel, anders gezegd de bijdrage ervan tot de internationale concurrentiepositie van de betrokken bedrijfstak van de Europese Unie, met de eventuele negatieve effecten voor de Gemeenschap, zoals de risico's van de verplaatsing van de productie en de mogelijke negatieve impact op de werkgelegenheid.

(19) De Commissie beoordeelt verder de noodzaak van de steun, rekening houdende met de risico's van het project in het betrokken land en de zwakke punten van de onderneming, bijvoorbeeld in het geval van KMO's. Een ander criterium houdt verband met de eventuele positieve regionale impact. Tot slot sluit de Commissie alle steun voor exportgerelateerde activiteiten uit.

(20) In deze context heeft de Commissie zich afgevraagd welke impact het project heeft op de toeristische sector in Portugal (en bijgevolg in de EU) en of het handelsverkeer in de Gemeenschap niet zodanig wordt veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad.

(21) De Commissie had ook twijfels over de vraag of de steun nodig was en/of de steun de betrokkene had gestimuleerd om de investering te doen, met name omdat het project al was afgesloten voordat Djebel de staatssteun formeel heeft aangevraagd. De Commissie heeft Portugal verzocht haar eventuele opmerkingen te doen toekomen, alsmede alle aanvullende informatie die kan bijdragen tot de beoordeling van de zaak.

IV. OPMERKINGEN VAN DE PORTUGESE AUTORITEITEN

(22) Portugal verklaarde dat de noodzaak van de steun bleek uit het feit dat de verwerving van RASH de eerste buitenlandse directe investering van de Pestana-groep in Brazilië was. Pestana is een groep waarvan de activiteiten zich vrijwel volledig concentreerden op de Portugese markt. Portugal verklaarde dat de internationale uitbreiding in Brazilië, een land met een hoog risico, maar ook een hoog ontwikkelingspotentieel en nauwe historische en culturele banden met Portugal, een beslissend punt werd voor de verdere ontwikkeling van de Pestana-groep.

([5]) Verordening (EG) nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de minimis-steun (Publicatieblad L 10 van 13.1.2001, blz. 30 en Verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie (PB L 379 van 28.12.2006) betreffende hetzelfde onderwerp).

([6]) Bij brief SG(2000) D/106085, (PB C 266 van 16.9.2000, blz. 4).

([7]) Zie procedure C 77/97, Austrian LiftGmbH/Doppelmayr (PB L 142 van 5.6.1999, blz. 32) en procedure C 47/02, Vila Galé/Cintra (PB L 61 van 27.2.2004, blz. 76).

(23) Portugal wees de Europese Commissie erop dat de steunaanvraag van de onderneming werd gedaan op 24 mei 1999 en werd ingediend bij F. Turismo — Capital de Risco SA, een onderneming die het risicokapitaalfonds FCR F. Turismo beheert. De aangemelde steunaanvraag vormde de tweede fase van de beoordeling van het project. De steunaanvraag moet derhalve worden beoordeeld in het licht van de omstandigheden die golden in mei 1999.

(24) In deze context blijkt volgens de Portugese autoriteiten uit het feit dat de investering zonder steun is verricht dat de betrokkene erop vertrouwde dat hij de steun zou krijgen en gebruik wilde maken van de handelskans die zich voordeed. De Portugese autoriteiten betoogden dat de begunstigde niet moest worden bestraft voor het feit dat het langer duurde om de steunaanvraag in te dienen dan om de investering te verrichten. Zij verwijzen ook naar de nadelen en zeer grote risico's van de operatie, alsmede naar de hoge volatiliteit van de Braziliaanse munt en het feit dat dit de eerste investering van de onderneming in Brazilië was.

(25) Portugal is van mening dat de investering in Brazilië heeft bijgedragen tot de verbetering van de concurrentiepositie van de Pestana-groep en de versterking van haar positie in de toeristische sector op wereldniveau, met name dankzij de betere naamsbekendheid van „Pestana Hotels and Resorts", met als gevolg daarvan de betere zichtbaarheid van Portugal als bestemming.

(26) Bovendien is de ervaring van de groep in Mozambique in het geheel niet vergelijkbaar met die op het gebied van internationalisering in Brazilië, dit vanwege de verschillende kenmerken van beide markten. Wat betreft de markt in Mozambique: ondanks het hoge potentieel, bevindt deze zich nog slechts in het beginstadium van ontwikkeling. Brazilië is daarentegen een open markt met een hoge graad van concurrentie, die een veel grotere uitdaging is dan Mozambique. In termen van het huidige proces van internationalisering van de Pestana-groep was de ervaring in Mozambique niet voldoende om de hoge risico's en grote onzekerheden die met deze operatie gepaard gaan, te verminderen.

(27) De Portugese autoriteiten betoogden ten slotte nog dat de steun een beperkt effect zal hebben op het handelsverkeer in de EU, met name om de volgende redenen:

— De steun bedraagt slechts 574 466 EUR, oftewel 3,9 % van de in aanmerking komende investering;

— De Pestana-groep heeft een marktaandeel van minder dan 2 % in Portugal, wat in Europese termen verwaarloosbaar is;

— De Braziliaanse markt heeft circa 10 000 hotels, waarvan ongeveer 7 % eigendom is van buitenlandse ondernemingen;

— Brazilië is een competitieve markt, maar met een zeer lage concentratie;

— De Europese concurrenten van de onderneming die in Brazilië actief zijn, hebben al zeer hoge marktaandelen, zoals bijvoorbeeld de Franse ACCOR-groep, die marktleider is met 108 hotels, gevolgd door de Spaanse Sol Melia-groep, met 23 hotels;

— Gezien de grootte van de Braziliaanse markt, heeft het project een te geringe omvang om tot een merkbare toename van het lokale aanbod te leiden of van invloed te zijn op de positie van Europese ondernemingen die reeds actief zijn in Brazilië.

Portugal concludeerde dat de betrokken investering, die slechts de aankoop van een hotel betrof, onmogelijk een aanzienlijke impact heeft kunnen hebben gehad op het handelsverkeer in de EU, en de mogelijkheid nog kleiner is dat het gemeenschappelijk belang erdoor is geschaad.

(28) Er werden geen enkele opmerkingen van derden ontvangen in deze context.

V. BEOORDELING

Bestaan van steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag

(29) Overeenkomstig artikel 87, lid 1, zijn steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die de mededinging door begunstiging van bepaalde bedrijven of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt.

(30) De Commissie concludeerde in haar besluit van 22 februari 2006 dat de betrokken steun om de volgende redenen binnen het toepassingsgebied van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag valt:

— In het kader van de aangemelde maatregel ontvangt een grote onderneming in de context van de strategie ter stimulering van de internationalisering middelen om in de toeristische sector in Brazilië te investeren. Deze maatregel houdt een preferentiële behandeling in van de begunstigde onderneming, waardoor deze een voordeel of een extra stimulans krijgt ten opzichte van andere ondernemingen en de mededinging wordt vervalst of dreigt te worden vervalst.

— De steun wordt verleend ten gunste van een onderneming in de toeristische sector van de EU, waarin sprake is of kan zijn van handelsverkeer tussen lidstaten, en waartoe ondernemingen uit andere lidstaten mogelijk toegang wensen te krijgen. Bijgevolg kan de maatregel invloed hebben op het handelsverkeer tussen lidstaten.

— De steun wordt met overheidsmiddelen bekostigd.

(31) De Commissie is van mening dat de door Portugal naar voren gebrachte argumenten (zie overweging 27) om onderstaande redenen onvoldoende zijn om tot een aanpassing van deze conclusies te komen:

— De Pestana-groep was de belangrijkste Portugese hotelgroep, en is dat eigenlijk nog steeds: ten tijde van de indiening van de steunaanvraag bezat de groep circa 15 hotels in Portugal. Het is voor de Portugese toeristische sector als geheel onmiskenbaar een voordeel wanneer één van de belangrijkste Portugese merknamen in Zuid-Amerika vertegenwoordigd is. De internationale bekendheid van „Pestana Hotels and Restaurants" heeft de zichtbaarheid van de groep versterkt, haar onderhandelingspositie verbeterd en de activiteiten van de onderneming in de hotelsector een impuls gegeven. Deze factoren hebben ertoe bijgedragen dat de groep nu groter is en meer capaciteit heeft om op de Portugese markt te investeren.

— Sinds het begin van het proces van internationalisering heeft de Pestana-groep enkele investeringen gedaan in Portugal. Meer bepaald: i) er zijn drie nieuwe hotels gebouwd, ii) de groep heeft het beheer op zich genomen van het netwerk van Pousadas in Portugal, iii) er zijn twee inefficiënte hotelondernemingen aangekocht, die daarna zijn gemoderniseerd, en iv) er zijn grote toeristische projecten ontwikkeld, zoals de Cidade da Criança in de Autonome Regio Madeira.

— Gezien de omvang van de Pestana-groep is een forse toename van het aantal nieuwe arbeidsplaatsen in Portugal niet uitsluitend een gevolg van de aankoop van een hotel in Brazilië. Die toename heeft zich effectief voorgedaan, maar is vooral het gevolg van de verschillende investeringen die de groep recentelijk in Portugal heeft gedaan, zoals die hierboven worden genoemd en die grotendeels te danken zijn aan de nieuwe impuls die de groep heeft gekregen dankzij het proces van internationalisering. In 1999 telde de groep in totaal slechts 1 800 werknemers, terwijl dit aantal in 2005, dat wil zeggen slechts zes jaar later, reeds ruim 3 500 bedroeg.

— Door het verlenen van steun voor de aankoop van een nieuw hotel in het kader van het proces van internationalisering van een Portugese onderneming in Brazilië, begunstigt de aangemelde maatregel een bepaalde onderneming of bepaalde producties. De Commissie is van mening dat steun die verleend wordt aan ondernemingen uit de Europese Unie ten behoeve van directe investeringen in het buitenland, vergelijkbaar is met steun die verleend wordt aan ondernemingen die vrijwel hun gehele productie uitvoeren naar landen buiten de Gemeenschap. In dergelijke gevallen valt, wegens de interdependentie van de markten waarop de ondernemingen van de Gemeenschap opereren, niet uit te sluiten dat een steunmaatregel de concurrentie binnen de Gemeenschap kan vervalsen ([8]).

([8]) Zie arrest van het Hof van Justitie van de EG in zaak C-142/87, „Tubemeuse", Jurisprudentie 1990, I-959, punt 35.

Verenigbaarheid van de steun met het EG-Verdrag

Stimulerend effect

(32) De Commissie heeft verklaard dat zij de verenigbaarheid van de steun met het EG-Verdrag zou onderzoeken in het licht van artikel 87, lid 3, onder c), teneinde te bepalen of de steun „bijdraagt tot de ontwikkeling van een bepaalde economische activiteit, zonder dat de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad". De Commissie heeft ook verklaard dat zij rekening zou houden met bepaalde criteria die zij in eerdere zaken betreffende steun aan grote ondernemingen voor directe investeringsprojecten in het buitenland heeft gehanteerd (zie overweging 18). Deze zijn erop gericht een evenwicht te creëren tussen de voordelen van de maatregel wat betreft de bijdrage aan de internationale concurrentiepositie van de communautaire bedrijfstak in kwestie (bijvoorbeeld wanneer de steun noodzakelijk is gezien de risico's van het project in het betrokken land) en de mogelijke negatieve gevolgen voor de EU-markt ([9]).

(33) De Commissie heeft er in deze context en wat betreft het stimulerend effect van de steun op gewezen dat er bepaalde aanwijzingen waren dat de steun niet aan dit criterium beantwoordde. Bovendien had de Commissie twijfel bij de impact van de maatregel op de gemeenschappelijke markt. Deze criteria omvatten met name de noodzaak van de steun, rekening houdende met de risico's van het project in het betrokken land, en de zwakke punten van de onderneming (vergelijkbaar bijvoorbeeld met die van KMO's).

(34) Een algemeen principe van de wetgeving op het gebied van staatssteun is dat, wil de steun verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt, moet worden aangetoond dat deze leidt tot een extra activiteit van de begunstigde die zonder de steun niet tot stand zou zijn gekomen. Anders leidt de steun enkel tot vervalsing van de concurrentie, zonder dat er enig positief gevolg aan verbonden is.

(35) De Commissie heeft in haar besluit tot inleiding van de procedure in deze zaak al twijfel geuit over de vraag of de steun voor Djebel nodig was om de investering te doen.

(36) In haar besluit van 22 februari 2006 heeft de Commissie erop gewezen dat het aangemelde project niet het eerste project op het gebied van internationalisering was van de Pestana-groep, waar Djebel deel van uitmaakt. De groep heeft al activiteiten ontplooid in Mozambique en het leek bijgevolg twijfelachtig of de steun nodig was voor de verwezenlijking van de eerste stappen op internationaliseringsgebied van de Pestana-groep in Brazilië ([10]).

([9]) Zie zaak C 41/04, Orfama (beschikking van 7.3.2007) en zaak C 36/04, Cordex (beschikking van 21.2.2007).

([10]) Zie ter vergelijking zaak C 47/02, Vila Galé/Cintra, dat eveneens betrekking heeft op de eerste ervaring op het gebied van internationalisering van een onderneming.

(37) Bovendien is Djebel eigendom van de grootste Portugese hotelgroep. Al sinds 1999 is de onderneming bezig met de uitbreiding van haar activiteiten in Brazilië, waar zij momenteel negen hotels heeft en één van de tien grootste hotelketens is. Deze omstandigheid lijkt erop te wijzen dat de investering ook was doorgegaan als er geen uitzicht was geweest op steun. Bovendien is het niet aannemelijk dat steun die nu wordt toegekend voor een investering die ruim zes jaar geleden is verricht, nog op een of andere manier concreet verband houdt met die investering.

(38) Voorts moet, om ervoor te zorgen dat de steun een stimulerend effect heeft, worden bewezen dat de steunaanvraag is ingediend voordat een begin is gemaakt met de investering.

(39) De Commissie heeft erop gewezen dat de investering in oktober 1999 werd gedaan, ruim een jaar voordat de begunstigde formeel een steunaanvraag indiende op grond van de Portugese steunregeling N 667/1999 (31 januari 2001), en daarmee is volgens haar niet voldaan aan het criterium van „stimulerend effect", dat geldt volgens de communautaire richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen ([11]).

(40) De Portugese autoriteiten hebben betoogd dat het voorstel voor participatie van FCR in de investering, dat werd gedaan op 24 mei 1999 (vóór de investering), voldoende bewijs is dat aan dit criterium is voldaan. De Commissie is niet van mening dat het voorstel voor participatie van een onderneming die een risicokapitaalfonds beheert, in de investering op zich beschouwd mag worden als een steunaanvraag die het stimulerend effect aantoont.

(41) De Commissie wijst er ook op dat de investering is gedaan ongeveer vijfeneenhalf jaar voordat de Portugese autoriteiten de maatregel bij de Commissie hebben aangemeld.

(42) Rekening houdende met het bovenstaande, komt de Commissie tot de bevinding dat er geen elementen zijn waaruit onomwonden blijkt dat de steun van Portugal noodzakelijk was om eventuele specifieke risico's in verband met het project te compenseren. Bijgevolg is de Commissie van oordeel dat de steun niet noodzakelijk was voor de Pestana-groep om te besluiten in Brazilië te investeren en om die investering van start te laten gaan. De Commissie is van mening dat de steun geen stimulerend effect heeft.

(43) Bovendien heeft de Commissie in eerdere zaken betoogd dat steun voor directe investeringen in het buitenland de financiële en strategische capaciteit van de begunstigde en daarmee zijn positie ten opzichte van concurrenten op de EU-markt kan versterken ([12]).

(44) De Commissie wijst erop dat de Pestana-groep haar commerciële activiteiten in de hotelsector na de betrokken investering heeft uitgebreid, en dat het niet de eerste investering in het buitenland was. Overeenkomstig de informatie die door de Portugese autoriteiten is verstrekt, heeft de investering in Brazilië, zelfs zonder dat er sprake was van steun, de concurrentiepositie van de Pestana-groep en haar zichtbaarheid in de toeristische sector wereldwijd versterkt, met name dankzij de betere naamsbekendheid van „Pestana Hotels & Resorts".

(45) Tot slot benadrukt de Commissie dat, ook al heeft de investering van Djebel een positieve impact gehad in Portugal, deze in principe niet kan worden toegeschreven aan de steun, aangezien als gezegd de steun in dit geval geen stimulerend effect heeft gehad omdat het project reeds was afgesloten voordat Djebel de steunaanvraag indiende en de toekenning van steun niet noodzakelijk was om de investering te laten doorgaan.

(46) Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van steun weegt de Commissie zorgvuldig de positieve en negatieve gevolgen tegen elkaar af en bepaalt zij of de positieve gevolgen voor de Gemeenschap de negatieve gevolgen voor de mededinging en het handelsverkeer op de EU-markt compenseren. Op basis van het bovenstaande ziet de Commissie geen reden om tot de bevinding te komen dat de steun ten gunste van Djebel voor de investering in Brazilië bijdraagt tot de verbetering van de concurrentiepositie van de bedrijfstak in de Gemeenschap of een positief effect heeft op de betrokken regio's van de EU. Integendeel, de steun zou de positie van de begunstigde versterken, maar dit zou ten koste gaan van concurrenten die geen staatssteun ontvangen op een markt die gekenmerkt wordt door sterke concurrentie. Bijgevolg is de Commissie van mening dat de steun geen positieve gevolgen heeft voor de Gemeenschap die de negatieve gevolgen voor de mededinging compenseren.

VI. CONCLUSIE

(47) De Commissie is tot de bevinding gekomen dat Portugal niet heeft aangetoond dat Djebel ook zonder steun zou zijn overgegaan tot uitvoering van het betrokken project. De steun heeft bijgevolg de concurrentie op de gemeenschappelijke markt verstoord, zonder evenwel te leiden tot een extra activiteit van de begunstigde. Op deze grondslag kan niet worden gesteld dat de steun bijdraagt tot de ontwikkeling van een economische activiteit in de zin van artikel 87, lid 3, onder c), en luidt de conclusie dat de steun niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.

(48) Rekening houdende met het bovenstaande acht de Commissie het niet noodzakelijk andere aspecten te beoordelen die twijfels doen rijzen over de verenigbaarheid van de steun, als geformuleerd in haar besluit van 22 februari 2006,

([11]) Zie punt 4.2 van de richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen, waarin staat dat de steunaanvraag vóór de aanvang van de uitvoering van het project moet worden ingediend, teneinde ervoor te zorgen dat de steun een stimulerend effect heeft (PB C 74 van 10.3.1998, blz. 13).

([12]) Zie zaak C 77/97, Austrian Lift GmbH-Doppelmayr (PB L 142 van 5.6.1999, blz. 32).

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De zachte lening van 3 680 119 EUR van Portugal ten gunste van Djebel voor de financiering van een investering in Brazilië, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, aangezien de maatregel niet beantwoordt aan de criteria van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag, en mag derhalve niet worden geïmplementeerd.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Portugese Republiek.

Gedaan te Brussel, 10 mei 2007.

Voor de Commissie
Neelie KROES
Lid van de Commissie